Objava obvestila o odobritvi standardne spremembe specifikacije proizvoda za geografsko označbo v skladu s členom 5(4) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2025/27 [1]

(C/2025/3209)

OBVESTILO O ODOBRITVI STANDARDNE SPREMEMBE

(člen 24 Uredbe (EU) 2024/1143)

„Clementine del Golfo di Taranto“

PGI-IT-0247-AM01 – 20. MAREC 2025

1. **Ime proizvoda**

„Clementine del Golfo di Taranto“

2. **Vrsta geografske označbe**

☐ zaščitena označba porekla (ZOP)

☒ zaščitena geografska označba (ZGO)

☐ geografska označba (GO)

3. **Sektor**

☒ kmetijski proizvodi

☐ vina

☐ žgane pijače

4. **Država, ki ji pripada geografsko območje**

Italija

5. **Organ države članice, ki sporoči standardno spremembo**

Ministrstvo za kmetijstvo, prehransko suverenost in gozdarstvo, generalni direktorat za spodbujanje kakovosti agroživilskih proizvodov (PQA) 1

6. **Opredelitev kot standardna sprememba**

To je standardna sprememba v smislu člena 24(4) Uredbe (EU) 2024/1143, saj ne vključuje spremembe imena, ne pomeni tveganja izničenja povezave in ne vsebuje dodatnih omejitev pri trženju proizvoda.

7. **Opis odobrenih standardnih sprememb**

1. *Črtanje sklica na Uredbo (EGS) št. 2081/92*

Sklic na Uredbo (EGS) št. 2081/92 v členu 1 specifikacije proizvoda je bil črtan.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

[1] Delegirana uredba Komisije (EU) 2025/27 z dne 30. oktobra 2024 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta s pravili o registraciji in zaščiti geografskih označb, zajamčenih tradicionalnih posebnosti in neobveznih navedb kakovosti ter razveljavitvi Delegirane uredbe (EU) št. 664/2014 (UL L, 2025/27, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/27/oj).

2. *Spremembe člena 4 o značilnostih gojenja: obrezovanje*

Člen 4 specifikacije proizvoda je bil spremenjen tako, da je bila črtana zahteva po letnem obrezovanju. Obrezovanje se zdaj lahko izvaja na dve leti, dovoljena pa je tudi zelena rez.

To dejavnost je bilo treba racionalizirati zaradi vse večjega pomanjkanja delovne sile za specializirano obrezovanje agrumov. Zato se lahko obrezovanje izvaja v izmeničnih letih, če to omogočajo rastne razmere te rastline, medtem ko je zelena rez namenjena uravnoteženju proizvodnje.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

3. *Spremembe člena 4 o značilnostih gojenja: namakanje*

Člen 4 specifikacije proizvoda je bil spremenjen tako, da namakanje ni več povezano s pomanjkanjem padavin in da so bile vključene metode podzemnega namakanja.

Ta metoda namakanja je bila v specifikacijo proizvoda vključena kot odziv na vse večjo potrebo po učinkovitejši rabi vode.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

4. *Spremembe člena 4 o značilnostih gojenja: obdelava tal*

Člen 4 specifikacije proizvoda je bil spremenjen tako, da je bila vključena možnost uporabe tehnik upravljane zatravitve.

Uporaba tehnik zatravitve je bila v specifikacijo proizvoda vključena zaradi obstoječe in naraščajoče potrebe po zaščiti pred izgubo organskih snovi v tleh ter zaradi ohranjanja biotske raznovrstnosti koristnih žuželk.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

5. *Spremembe člena 4 o značilnostih gojenja: sadilni razmiki*

Člen 4 specifikacije proizvoda je bil spremenjen tako, da je bilo poenostavljeno besedilo o zahtevah glede sadilnih razmikov, ki omogoča različne gostote sajenja do največ 750 rastlin/ha. Ta omejitev je bila prej dovoljena le v nasadih, ki so obstajali pred priznanjem ZGO.

Največje število rastlin na hektar je bilo povečano zaradi uvedbe dinamičnih sadilnih razmikov in grebenov v standardne tehnike gojenja agrumov v zadnjih dveh desetletjih.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

6. *Spremembe člena 4 o značilnostih gojenja: opredelitev podlage*

Člen 4 specifikacije proizvoda je bil spremenjen tako, da je bila uvedena možnost uporabe podlag iz veljavne zakonodaje kot alternative agrumu *Citrus aurantium* L., splošno znanemu kot grenki pomarančevec.

Razlog za uvedbo možnosti uporabe drugih podlag kot *Citrus aurantium* je izključno zdravstveno varstvo rastlin.

Sprememba ne vpliva na enotni dokument.

7. *Člen 6: uvedba pravil za proizvod, namenjen predelavi*

Člen 6 specifikacije proizvoda je bil spremenjen z uvedbo pravil za proizvod, namenjen predelavi, tako da se dopušča uporaba sadja, ki je lahko poškodovano, je brez gnilobe in/ali je najmanj velikosti 7 (41–48 mm), brez poseganja v druge značilnosti, določene v specifikaciji proizvoda. Za tako sadje se lahko uporablja ZGO „Clementine del Golfo di Taranto“, vendar se končnim potrošnikom ne sme prodajati v nepredelani obliki.

Vključitev pravil za predelane proizvode v specifikacijo proizvoda je upravičena zaradi vse večjega zanimanja predelovalne industrije za proizvode z zaščitenim statusom. Najmanjša velikost je bila znižana za eno kategorijo samo za proizvode, namenjene predelavi, zaradi povečanega zanimanja predelovalne industrije za proizvode z zaščitenim statusom. To ne vpliva na delež proizvoda, namenjen neposredni potrošnji.

Sprememba vpliva na enotni dokument.

8. *Člen 7: vstavitev člena o povezavi*

Povezava je bila vključena v člen 7, zahteve glede označevanja in pakiranja pa so bile prestavljene v člen 8.

Dodano besedilo v celoti in brez sprememb povzema informacije iz točk 4.4 in 4.6 povzetka, ki je veljal pred to spremembo.

Sprememba vpliva na enotni dokument.

9. *Člen 8: opis in predstavitev*

V specifikacijo proizvoda je bil dodan člen 8, vanj pa so bile prenesene zahteve glede opisa in predstavitve iz člena 7, ki zdaj zajema povezavo.

Največja teža pakiranj je bila črtana in nadomeščena z najmanjšo težo. Odstotek sadja v pakiranju, ki mora biti označeno z logotipom označbe, je bil spremenjen z 90 % na 60 %. Poleg tega se lahko obvezne informacije vključijo na etiketo in/ali listek in/ali embalažo, namesto da bi morale biti vse združene na eni strani pakiranja.

Razširitev referenčnega trga za prodajo proizvodov z zaščitenim imenom je povzročila različne nakupne trende pri končnih potrošnikih. Da bi izpolnili različne zahteve trga, je bila največja teža nadomeščena z najmanjšo težo za zapečatena pakiranja, najmanjša in največja velikost nezapečatenih pakiranj pa sta bili črtani. To bo omogočilo več možnosti pakiranja.

Odstotek sadja, na katerem mora biti nalepka v nezapečatenih pakiranjih, se je zmanjšal, da bi pospešili postopke pakiranja za mala prodajna podjetja, ki nimajo drage opreme za popolno avtomatizacijo nameščanja nalepk, zato se to opravlja ročno.

Sprememba vpliva na enotni dokument.

10. *Člen 8: opis in predstavitev*

V členu 8 je bila črtana zahteva, da se v celoti vključi besedilo „Indicazione Geografica Protetta“ (zaščitena geografska označba), in nadomeščena s kratico „IGP“ (ZGO), dodane pa so bile zahteve za identifikacijo in označevanje proizvoda, namenjenega izključno predelavi.

Sprememba vpliva na enotni dokument.

11. *Člen 8: opis in predstavitev*

Zdaj je vključen logotip označbe, za katero je bil prej naveden le grafični opis.

Sprememba vpliva na enotni dokument.

ENOTNI DOKUMENT

1. **Ime ZGO**

„Clementine del Golfo di Taranto“

2. **Država članica ali tretja država**

Italija

3. **Opis kmetijskega proizvoda ali živila**

3.1 *Oznaka kombinirane nomenklature*

— 08 – UŽITNO SADJE IN OREŠKI; LUPINE AGRUMOV ALI MELON

0805 – Agrumi, sveži ali suhi

0805 21 – mandarine (vključno tangerine in satsume)

0805 22 – klementine

— 20 – PROIZVODI IZ VRTNIN, SADJA, OREŠKOV ALI DRUGIH DELOV RASTLIN

2008 – Sadje, oreški in drugi užitni deli rastlin, drugače pripravljeni ali konzervirani, ki vsebujejo dodan sladkor ali druga sladila ali alkohol ali ne, ki niso navedeni ali zajeti na drugem mestu

2008 30 – Agrumi

2008 30 55 – mandarine (vključno tangerine in satsuma mandarine), klementine, wilking mandarine in drugi podobni hibridi agrumov

2008 30 75 – mandarine (vključno tangerine in satsuma mandarine), klementine, wilking mandarine in drugi podobni hibridi agrumov

3.2 *Opis proizvoda, za katerega se uporablja ime iz točke 1*

Zaščitena geografska označba (ZGO) „Clementine del Golfo di Taranto“ se nanaša izključno na klementine vrste *Citrus clementine* Hort. ex Tanaka naslednjih kultivarjev in klonskih selekcij: comune, fedele, precoce di massafra (spinoso), grosso puglia, ISA, SRA 63, SRA 89.

Zaščitena geografska označba „Clementine del Golfo di Taranto“ mora poleg zahtev iz veljavnih skupnih standardov kakovosti imeti naslednje lastnosti:

Oblika: okrogla, zgoraj in spodaj rahlo sploščena.

Lupina: gladka ali rahlo hrapava, oranžne barve, z največ 30 % zelene barve.

Barva mesa: oranžna.

Najmanjša velikost: 6 (43–52 mm).

Najmanjša vsebnost soka: 40 % teže sadeža pri ročnem stiskanju.

Vonj: intenziven, obstojen.

Razmerje zrelosti: najmanj 6: 1, kar je razmerje med vsebnostjo topnih trdnih snovi, izraženo v stopinjah Brixa, in skupno vsebnostjo kislin, izraženo kot citronska kislina.

Brez semen, z največ 5 % klementin, ki vsebujejo največ tri semena.

Če je proizvod namenjen predelavi, je dovoljeno uporabiti sadje, ki je lahko poškodovano, je brez gnilobe in/ali je najmanj velikosti 7 (41–48 mm), brez poseganja v druge značilnosti, določene v specifikaciji proizvoda. Za tako sadje se lahko uporablja ZGO „Clementine del Golfo di Taranto“, vendar se končnim potrošnikom ne sme prodajati v nepredelani obliki.

3.3 *Krma (samo za proizvode živalskega izvora) in surovine (samo za predelane proizvode)*

Zaščitena geografska označba (ZGO) „Clementine del Golfo di Taranto“ se nanaša na klementine naslednjih kultivarjev in klonskih selekcij: comune, fedele, precoce di massafra (spinoso), grosso puglia, ISA, SRA 63, SRA 89.

Zadevne klementine se lahko potrošniku dobavijo le sveže in morajo biti proizvedene na ozemlju občin pokrajine Taranto iz točke 4.

3.4 *Posebne faze proizvodnje, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju*

Faze proizvodnje klementin „Clementine del Golfo di Taranto“ morajo potekati na območju proizvodnje iz točke 4.

3.5 *Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itn. proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

Klementine „Clementine del Golfo di Taranto“ se dajo potrošnikom na voljo: v zapečatenih vsebnikih, tako da se prepreči, da bi se vsebina odstranila, ne da bi se pečat prelomil, z najmanjšo težo 0,5 kg; v nezapečatenih vsebnikih s spodaj opisanim logotipom označbe, ki se namesti na vsaj 60 % plodov v pakiranju.

Kadar je proizvod z ZGO namenjen izključno predelavi in ga končnemu potrošniku ni dovoljeno dati na voljo v naravnem stanju, mora biti identifikacija navedena na embalaži ali vsebnikih, ki so skladni z zakonodajo.

3.6 *Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime*

Pridevniki, ki poveličujejo komercialne značilnosti ali izražajo dodatna komercialna mnenja, se ne smejo uporabljati.

Besedilo „I.G.P. Clementine del Golfo di Taranto“ mora biti na embalaži navedeno z jasno pisavo, ki se zlahka razlikuje od vseh drugih informacij, in črkami, ki so vsaj dvakrat večje od vsega drugega besedila.

Dovoljeno je vključiti besedilo, ki se nanaša na: imena, imena podjetij in zasebne blagovne znamke z identifikacijsko oznako, če ne zavajajo potrošnika ali poveličujejo značilnosti sadja.

Kadar je proizvod z ZGO namenjen izključno predelavi in ga končnemu potrošniku ni dovoljeno dati na voljo v naravnem stanju, mora biti identifikacija navedena na embalaži ali vsebnikih, ki so skladni z zakonodajo. Na njih mora biti navedba „Clementine del Golfo di Taranto IGP, destinate alla trasformazione“ (klementine z ZGO „Clementine del Golfo di Taranto“, namenjene predelavi). Poseben in nezgrešljiv logotip, ki ga je treba uporabljati skupaj z zaščiteno geografsko označbo, je okrogel in sestavljen iz dveh koncentričnih krogov, ki sta zelene barve Pantone 356 CV. V prostoru med krogoma so naslednje besede v isti zeleni barvi Pantone 356 CV: Indicazione Geografica Protetta (zaščitena geografska označba). Na sredini je modro nebo (v barvi Pantone 306 CV) in intenzivno oranžna klementina (v oranžni barvi Pantone 021 CV) z zelenim pecljem in listom (v barvi Pantone 356 CV). Pod podobo sadeža so besede „Clementine del Golfo di Taranto“ v oranžni barvi Pantone 021 CV. Med krogoma je na dnu kratica „I.G.P.“ (ZGO) v zeleni barvi (Pantone 356 CV).

4. **Jedrnata opredelitev geografskega območja**

Območje proizvodnje klementin „Clementine del Golfo di Taranto“ zajema celotno ozemlje občin Palagiano, Massafra, Ginosa, Castellaneta, Palagianello, Taranto in Statte.

5. **Povezava z geografskim območjem**

Izvor klementine je nejasen. Po nekaterih virih je hibrid, ki se je naravno pojavil v Alžiriji leta 1898, po Tanaki pa je podobna kantonski mandarini (*Citrus clementine* Hort.), ki raste po vsej Kitajski. V pokrajini Taranto je bila prvič uvedena v 18. stoletju, vendar je tam postala razširjen specializiran agrumski pridelek šele v 20. stoletju. Geografsko in socialno-ekonomsko središče območja, ki ga zajema označba, leži v občinah pokrajine Taranto, ki mejijo na Tarantski zaliv. V petdesetih letih prejšnjega stoletja je zaradi odkritja, zbiranja in zagotavljanja ustreznih namakalnih virov v okviru zemljiške reforme gojenje agrumov po obdobju širitve in specializacije postalo glavni pridelek na opredeljenem območju. Toplo, sončno in dokaj suho podnebje Tarantskega zaliva spodbuja rast in zorenje sadežev ter jim daje odlične lastnosti glede barve, okusa in roka uporabnosti. Sledljivost proizvoda temelji na dejstvu, da morajo pridelovalci klementin „Clementine del Golfo di Taranto“ svoje nasade agrumov vpisati v register, ki ga je vzpostavil ter ga vodi in posodablja nadzorni organ. Predložiti morajo ustrezne podatke iz zemljiške knjige, da se lahko nasadi agrumov identificirajo, skupaj z njihovo površino ter obliko in letom sajenja.

Območje, ki meji na Tarantski zaliv, je idealno za gojenje agrumov, saj je – poleg tega, da je enakomerno in skoraj povsod ravno – rodovitno, globoko in dobro odcedno. Za območje proizvodnje sta značilni odlična južna izpostavljenost in hribovit greben Murgia, ki zagotavlja zaščito pred mrzlimi severnimi vetrovi. Pridelovalci z uporabo rastlin in mrež pogosto gradijo protivetrne pasove za zaščito klementin pred širokom, lebičem in drugimi južnimi vetrovi, ki lahko, ker prihajajo z morja, poškodujejo drevesa. Temperature so zelo primerne za gojenje agrumov, saj redko padejo pod 0 °C. Poleg tega velike razlike med dnevnimi in nočnimi temperaturami v obdobju zorenja prispevajo k estetskim in organoleptičnim lastnostim plodov. Na območju proizvodnje so se pojavile spontane mutacije sorte, ki se je gojila prvotno in običajno (comune), delno zaradi primernosti vremena. Zaradi svojih morfoloških in kakovostnih lastnosti so te mutacije, ki so v nekaterih primerih prevzele ime geografskega kraja (npr. grosso puglia in precoce di massafra), pridobile pomembno vlogo v proizvodnji. Gojenje te vrste je zdaj na tem območju zelo specializirano in je pridobilo dodaten pomen. Gospodarski in družbeni pomen klementin potrjuje prireditev *Sagra del Mandarino*, ki sega v leto 1970 in je priložnost za razpravo o pridelku in obetih zanj, saj se proizvod zaradi svojih kakovostnih (organoleptičnih in komercialnih) lastnosti vse bolj uveljavlja na domačih trgih.

Sklic na objavo specifikacije proizvoda

https://www.politicheagricole.it/flex/cm/pages/ServeAttachment.php/L/IT/D/1%252F4%252Fe%252FD.a7e2182d713c002a0eaf/P/BLOB%3AID%3D3343/E/pdf?mode=download